

izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru s
poštovanjem na dom
za celo leto K 5.—
za pol leta „ 2.60
za četrť leta „ 1.30

Narečnina se pošilja
upravnistvu v tiskaral
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Določniki katol. tie-
lovnega društva de-
ljuje list brez po-
sobne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Poznamo tudi čede
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 A.

Nekopiel se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
ed navadne vretice,
če se natisne enkrat,
po 12 h, dvakrat 18 h,
trikrat 24 h.

Štev. 34.

V Mariboru, dne 25. avgusta 1898.

Tečaj XXXII.

Leonova družba.

Kmalu bo že dve leti, kar se je v Ljubljani ustanovila znanstvena družba, imenovana »Leonova družba,« kateri je namen zbirati na znanstveno delovanje krščanske učenjake na Slovenskem, gmotno podpirati znanstvena početja in mlade pisatelje navajati na znanstveno delovanje.

Tudi nas štajarske Slovence je razveselil njen oglas, ki ga je izdala te dni, da bo dne 5. kimovca občni zbor in zraven znanstveno predavanje. Bil je že čas, da je dala družba enkrat znamenje, da še živi. Slovenci imamo sicer že več književnih društev, Mohorjeva družba in Slov. Matica nam podajata vsako leto lepih in poučnih knjig, časnikov imamo že tudi obilo. A to je še premalo! Sovražni ptujec nam vedno očita, da nimamo nič svojega, da smo vso oliko dobili od Nemcev, oziroma Italijanov.

Če hočemo, da nas bo omikani svet spoštoval, moramo imeti tudi moze, ki bodo gojili visoke znanosti, pisali učene knjige. A ravno to je za nas jako težavno. Malo nas je, ubogi smo, mnogi naši mladeniči ne morejo iti na visoke šole in če kateri tudi pride do tega, mora v službo, da si pridobi vsakdanji kruhek. Mnogi pa — na našo veliko žalost — postanejo filistri, odpadniki, ki za slovensko omiko sami nič ne storijo in še ovirajo to, kar drugi delajo. Vkljub temu, da so Slovenci prebrisane glave, vendar vsled žalostnih razmer ne moremo v znanosti naprej. Mi sami tega ne čutimo, kako slabo se nam godi. Plačujemo davek s krvavimi

žulji, a naša vlada za Slovence nima krajcarja, da bi podpirala slovenska znanstvena podjetja. Nemec se lahko baha s svojo omiko, ko na Avstrijskem Slovani plačujejo milijone, s katerimi vlada podpira nemške učenjake, nemške umetnike, nemška gledališča, nemška znanstvena društva. Res, pravi čudež je, da bi Slovenec dosegel potrebno stopinjo učenosti, pisal učene knjige za svoje rojake, zraven pa ostal zvest sin svojega naroda.

Oklicu Leonove družbe k občnemu zboru je ljubljanski »Slovenec« dostavil tužno-remen članek, v katerem pisatelj toži o naši malomarnosti za slovensko znanstvo. Da je tako pri nas, kriva je naša nerodoljubna vlada, ki ima za nas samo škorpione in bič, kriva je naša vzgoja, posebno ob mejah, krivi smo pa tudi sami. Poglejmo le v naše omikane kroge! Otroci slovenskih rodoljubov še velikokrat slovenski ne znajo, v hiši boš našel kupe židovsko-nemških knjig, brošur, časnikov. Morda včasih našleš na belo vrano — slovensko poučno knjigo — pa kdo jo bo bral! Žal, da se tudi v katoliških krogih v tem oziru greši. Tudi tu najdeš vse mogoče nemške, »katoliške« liste in knjige, domači proizvodi pa ne najdejo vstopa, ali jih pa nikdo ne bere, kakor bi bilo nemogoče, da v slovenščini kaj dobrega izide.

Ko bi se pri nas toliko slovenskih knjig razpečalo in bralo med omikanimi sloji, kakor nemških, ne dvomimo, da bi se tudi naša učena književnost lepše razvijala. Zatorej ne moremo dovolj priporočati ljubljanske Leonove družbe našemu posvetnemu in duhovnemu razumnistvu in želimo, da bi se tudi šta-

jarski Slovenci obilno udeležili občnega zbora dne 5. kimovca in obilno pristopili v družbo kot podporniki in kot pisatelji. Pisatelj »Slovenčevega« članka po pravici toži, da pri nas najboljše moči požre politika. Res je tako, a tudi naravno. Turek in cigan imata mir pri svoji narodnosti, samo Slovenec, miroljubni in državni zvesti Slovenec se mora težko boriti, da še sme govoriti svoj lastni jezik! Vendar v boju za svoj obstanek ne smemo pozabiti na razvoj slovenske znanosti. Zatorej naj bo Leonova družba mirno zavetišče vedam in umetnostim, kamor ne bo segal politični hrup. Obžalovati je, da je celo ta družba prav radi politike morala dati iz rok svoje glasilo »Katoliški Obzornik.« Želimo štajarski Slovenci, da bi znanstvena družba v Ljubljani zbrala v svoje kolo slovenske učenjake in omikance posvetnega in duhovnega stanu ter visoko nad strastnimi prepiri in političnim šumom nosila zastavo z znamenjem križa in z geslom: »Vedam in umetnostim!«

Politični shod v Braslovčah.

(Izvirni dopis.)

Zadnji shod kat. političnega društva za vranski okraj je bil mnogobrojno obiskan. Navzočih je bilo posebno veliko mož. G. dr. Anton Medved iz Maribora je v izbornem govoru razložil staro slovensko geslo: »Vse za vero, dom in cesarja.« Rekel je, da vero ima vsak človek, tudi tisti, ki pravi, da je nima. Brez vere učitelj otroka niti i in a

Listek.

Maron, mladi spoznovalec z Libanona.

(Povest. — Prevel A. J.)
(Dalje.)

Med tem je nastala noč. Pastir zveže na Alijevo povelje po deset koz skupaj in jih žene proti gori. Tudi ves kruh je zdeval v veliko vrečo, katero si je Maron naložil na rame. Nato se napotijo po hribu navzgor, kjer so bili, kakor je rekel Ali, njegovi spremljevalci. Maron in Ali sta naglo korakala, tako da je staremu pastirju že pojemala sapa. Zato je bil vesel, ko mu Ali blizu votline reče, naj koze za drevo priveže in se vrne. Starec se je hvaležno odslovil. Ali in Maron pa hitita v votlino, kjer so jih že željno pričakovali. Nato razdelijo in zberejo ubežnike po deset skupaj in vsak tak oddelk dobi po tri koze in hleb kruha na pot. Udova jim se priporoča, naj bežijo na vse strani v hribe in naj povsod svarijo Maronite. S solznimi očmi se zahvalijo ubežniki udovi in njenim spremljevalcem ter se razpršijo v temni noči na razne strani v libanonske hribe, le naši znanzi še ostanejo. Maron naznani zdaj materi svoj sklep, da hoče iti v Deir el Kamar Maronite svarit.

»Prav tako, moj sin,« reče stara mati. »Idi in reši svoje brate. Mi pa ostanemo najbolj varni v tej votlini, dokler se ne vrneš.«

Maron hoče za slovo ravno mater objeti, ko zadene z nogo ob neko trdo, zavito in ostro reč na tleh. Ko jo pobere, spozna, da je kozji rog.

»Ne, vi ne smete tukaj ostati,« pravi zdaj Maron. Pastirju je votlina znana, in imel je že čredo v njej. On bi lahko zopet prišel in vas izdal našim sovražnikom.«

»Gremo pa s teboj,« reče udova odločno. »Morebiti je božja volja, da se ne smemo ločiti.«

Nato se napotijo vsi v temni noči v Deir el Kamar. Ker so nosili turško obleko, so lahko hodili brez posebne nevarnosti po najkrajšem potu, ki je peljal mimo nekaterih družkih vasi. Le Maroniti so jih večkrat nezaupno pogledovali. Po tem so se dali spoznati in so jih ob enem opominjali na pretečo nevarnost. Maroniti so jim bili za to iz srca hvaležni in nek bogat kristjan jim je podaril mulo, da bi stara udova lažje premagala dolgo in težavno pot. Pota so bila varna, kajti poglavar Druzov je res čakal pri Djecinu, kakor mu je bil Ali zapovedal, in nobenega oboroženega Druza niso srečali.

Ko so se bližali mestu Deir el Kamar, reče Ali svojemu prijatelju: »Maron, od kod

ti pridejo v vsaki nevarnosti tako pametne misli in dobri nasveti?»

»Od sv. Duha, ki ga nosim v srcu in kličem na pomoč,« odgovori Maron.

»Tudi jaz bi rad imel sv. Duha v srcu,« reče nato Ali. Maron pa odgovori: »Ako veruješ v Jezusa Kristusa in se daš krstiti, bodeš prejel sv. Duha. Hočeš biti krščen?»

»Ne še,« pravi Ali skoraj žalosten; in molče korakata naprej.

Noč se je že nagibala h koncu in jutranja zarja se je žarela na vzhodu. Bilo je ob času, ko morajo Turki opraviti svojo tretjo molitev. Vsak mohamedan mora namreč petkrat moliti in sicer: ko solnce zajde; ko napoči noč, pred solnčnim vzhodom, kmalu po poldnem, med poldnevom in večerom. Ne smejo pa mohamedani moliti ravno pri solnčnem vzhodu, opoldne in pri solnčnem vzhodu, opoldne in pri solnčnem zahodu, da se razločujejo od tistih paganov, ki solnce po božje častijo in molijo. Čas molitve se ne naznani z zvonjenjem, ampak turški duhovnik ga oznani s tem, da kliče in kriči iz visokih stolpov. Kjer ljudje tega kliče ne slišijo, tam si odločijo čas po svoji pameti, kolikor mogoče natančno, tako da osramotijo marsikaterega mlačnega katoličana. Kdor moti molečega mohamedana ali pa kdor gre preblizu mimo njega, ima pri Turkih greh.

